

Šiaulių miesto centralizuotai tiekiamos šilumos vartotojų iniciatyvinė grupė
Vytautas Kabaila, gyv. Krymo g. 8-22, LT-78255 Šiauliai; namų telefonas – 453555,
mob. telefonas – 8 698 88877, elektroninis paštas – vytautas.kabaila@gmail.com

2013-09-30

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos
direktoriui Vladui Damulevičiui

Siūlymai dėl Energijos rūšies parinkimo ir panaudojimo Šiaulių mieste specialiojo plano parengimo

Susipažinę su uždarnosios akcinės bendrovės „Cowi Lietuva“ pateikta Energijos rūšies parinkimo ir panaudojimo Šiaulių mieste specialiojo plano ir reglamento koncepcija (toliau – Koncepcijos projektas) bei vadovaudamiesi Šilumos ūkio įstatymo 8 str. 3 ir 4 dalių, Vietos savivaldos įstatymo 4 str. 9, 10 ir 11 punktų nuostatomis, teikiame šiuos paklausimus ir pasiūlymus:

1. Siūlome Koncepcijos projekto 8.1 skyriuje paaiškinti, dėl kokių aplinkosauginių reikalavimų nuo 2016 metų nebegalės būti eksploatuojami dujiniai ir skysto kuro katilai: Nr.1 (B25/15 GM, 18,95 MW), Nr.2 (E25/14-225GM, 17,23 MW) ir Nr. _ (E25/14-225 GM, 17,23 MW).

2. Siūlome Koncepcijos projekto 8.6.1 skyriuje paaiškinti, kaip 2013 m. sausio 13 – rugsėjo 13 laikotarpiu buvo apskaičiuotos akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ palyginamosios šilumos energijos gamybos sąnaudos, pateiktos 41 pav.

3. Koncepcijos projekto 8.6.2 skyriuje rašoma: „NŠG 10 MW modelis. /.../. Modeliavime NŠG buvo suteikiama pirmenybė, darant prielaidą, kad visa jo pagaminta šiluma yra superkama, nes jos kaina yra mažesnė nei palyginamosios šilumos tiekėjo sąnaudos šilumą gaminant savo šaltinyje“.

Mūsų nuomone, akcinė bendrovė „Šiaulių energija“, pirkdama didelius biokuro kiekius, pati sau gamindama elektrą ir turėdama nuosavą vandens gręžinį, šilumą turėtų gaminti pigiau už bet kurį nepriklausomą šilumos gamintoją.

Koncepcijos projekto autoriai savo nuomonės, kodėl nepriklausomas šilumos gamintojas šilumą turėtų gaminti pigiau už akcinę bendrovę „Šiaulių energija“, nepateikia.

Siūlome pagrįsti prielaidą, kad visa nepriklausomo šilumos gamintojo pagaminta šiluma bus supirkta, nes jos kaina bus mažesnė nei palyginamosios šilumos tiekėjo sąnaudos šilumą gaminant savo šaltinyje.

4. Koncepcijos projekto 8.6.3 skyriuje rašoma: „Tikėtina, kad Šiaulių mieste atsiradusiems NŠG, kurių į miestą atiduodamos šilumos galia būtų 20 MW ir daugiau, būtų taikoma reguliuojama kainodara, kas užtikrintų, kad konkurencinė aplinka nebūtų iškraipoma“.

Siūlome šalia paaiškinti, kaip bus iškraipoma konkurencinė aplinka, jei minėtu atveju nebus taikoma reguliuojama kainodara, kaip reguliuojama kainodara tuo pačiu atveju užtikrins, kad konkurencinė aplinka nebūtų iškraipoma.

5. Koncepcijos projekte arba savivaldybės administracijos užduotyje, skirtoje Koncepcijos projekto rengėjams, siūlome numatyti:

- saugiklius, kurių negalėtų peržengti ar apeiti naudos miesto šilumos vartotojams neduosiantys ir žalą akcinei bendrovei „Šiaulių energija“ darysiantys nepriklausomi šilumos gamintojai;

- tikslus, kurių bus siekiama ir kurie bus įgyvendinti miesto šilumos vartotojų naudai.

6. Siūlome Konceptcijos projekte įvertinti nepriklausomų šilumos gamintojų galimą teigiamą ir neigiamą įtaką šilumos kainos vartotojams mažinimo galimybėms.

7. Siūlome Konceptcijos projekte įtvirtinti reikalavimą akcinei bendrovei „Šiaulių energija“ ir nepriklausomiems šilumos gamintojams, statantiems biokuru kūrenamas katilines ir termofikacines elektrines, ekonominiais skaičiavimais pagrįsti būsimosios veiklos galimybes mažinti šilumos kainas vartotojams, jos teigiamą įtaką konkurencijai rinkoje.

8. Siūlome Konceptcijos projekte įvertinti, kiek šilumos vartotojai 2008 – 2013 metais mokėjo brangiau už šilumos energiją dėl to, kad akcinė bendrovė „Šiaulių energija“ šilumą gamino kūrendama ne biokurą, o gamtines dujas, kiek šilumos vartotojai 2014 – 2019 metais mokės brangiau už šilumos energiją dėl to, kad akcinė bendrovė „Šiaulių energija“ šilumą gamins kūrendama ne vien biokurą, bet ir gamtines dujas?

9. Siūlome šilumos vartotojus (visuomenę) supažindinti su pirmine užduotimi, kuri buvo pateikta Konceptcijos projekto rengėjams, su patikslinta užduotimi, kuri bus pateikta Konceptcijos projekto rengėjams.

Taip pat siūlome patikslintą užduotį, kuri bus skirta Konceptcijos projekto rengėjams, suderinti su visuomene, šią užduotį tvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės taryboje.

10. Siūlome Konceptcijos projekte paaiškinti, kaip Konceptcijos projekto rengėjai supranta konkurenciją tarp akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ ir nepriklausomų šilumos gamintojų – šalys konkuruos šilumą gamindamos tik kūrendamos biokurą ar šalys konkuruos nepriklausomiems šilumos gamintojams kūrenant tik biokurą, o akcinei bendrovei „Šiaulių energija“ kūrenant biokurą ir gamtines dujas?

Taip pat siūlome paaiškinti, ar Šiaulių miesto Pietinės katilinės sistemoje, kuri 2012 metais pagamino ir suvartojo 408 747,7 MWh šilumos energijos, iš viso galima konkurencija tarp šilumos energijos kūrenant biokurą gamintojų, jei katilinių ir termofikacinių elektrinių, kurios gali šilumą gaminti kūrendamos biokurą, pajėgumai yra mažesni nei minėtas bendras šilumos poreikis?

11. Siūlome Konceptcijos projekte paaiškinti, kokie, konkuruojant su nepriklausomu šilumos gamintoju, turėtų būti akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ veiksmai vasaros sezono laikotarpiu, kad nebūtų priverstinai stabdoma termofikacinė elektrinė?

12. Siūlome Konceptcijos projekte paaiškinti, kokią įtaką konkurencijai rinkoje turės tai, kad elektros energija, pagaminta termofikacinėje elektrinėje, iš akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ bus perkama po 30 ct/kWh, iš nepriklausomo šilumos gamintojo (UAB „GECO-Taika“) bus perkama po 33 ct/kWh, o antras nepriklausomas šilumos gamintojas (UAB „KLAS“) iš viso negamins elektros energijos?

Taip pat siūlome paaiškinti, ar teisėta ir sąžininga yra tai, kad iš vieno gamintojų, elektros energiją gaminančių kūrenant biokurą, elektros energija bus perkama po 30 ct/kWh, o iš kitų - po 33 ct/kWh? Kaip visa tai gali atsiliepti konkurencijai Šiaulių miesto Pietinės katilinės sistemos šilumos energijos rinkoje?

13. Konceptcijos projekto 8.6 skyriuje rašoma: „Šiaulių miesto centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų šilumos šaltinių (centrinių katilinių) esama instaliuota šiluminė galia yra pakankama esamų ir perspektyvių šilumos vartotojų poreikiams patenkinti. Dėl šios priežasties nauji šilumos gamybos šaltiniai rengiamame specialiajame plane nėra planuojami“.

Nesutinkame, kad akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ dabartinė instaliuota biokuru kūrenamų katilinių šiluminė galia yra pakankama šilumos vartotojų poreikiams patenkinti, todėl siūlome atlikti ekonominius skaičiavimus, kurie tai paneigtų arba patvirtintų.

Tik atlikus tokius skaičiavimus ir pateikus paaiškinimus Konceptcijos projekte, mūsų nuomone, bus galima spręsti, ar akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ dabartinė instaliuota biokuru kūrenamų katilinių šiluminė galia yra pakankama šilumos vartotojų poreikiams patenkinti.

14. Siūlome Konceptcijos projekte paaiškinti, ar nepriklausomi šilumos gamintojai sumažins šilumos kainą vartotojams, o jeigu sumažins, tai kaip jie tai padarys?

15. Siūlome Konceptijos projekto 8.1 skyriuje paaiškinti, kodėl Pietinės katilinės modernizavimo metu rekomenduojama įrengti tik du po 10 MW galios biokurą deginančius vandens šildymo katilus, o ne tris po 10 MW arba keturis po 10 MW galios biokurą deginančius vandens šildymo katilus?

16. Konceptijos projekto 8.6 skyriuje rašoma: „Atsižvelgiant į Šilumos ūkio įstatymo 3 straipsnio nuostatas dėl konkurencijos šilumos ūkyje, rengiamas specialusis planas neriboja naujų nepriklausomų šilumos gamintojų atėjimo Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje“.

Šilumos ūkio įstatymo 3 straipsnyje rašoma apie vartotojų šilumos poreikių tenkinimą jiems mažiausiomis sąnaudomis, šilumos gamybą, grindžiamą šilumos gamintojų konkurencija.

Atsižvelgiant į Šilumos ūkio įstatymo 3 straipsnio nuostatas dėl konkurencijos šilumos ūkyje, rengiamas specialusis planas neriboja naujų nepriklausomų šilumos gamintojų atėjimo, bet riboja akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ galimybes statyti tris po 10 MW arba keturis po 10 MW galios biokurą deginančius vandens šildymo katilus ir dujinį kurą pakeisti biokuru.

Nesutinkame, kad akcinė bendrovė „Šiaulių energija“, dalį šilumos priverstinai gamindama dujiniu kuru ir dalį šilumos gamindama biokuru, galės konkuruoti rinkoje su nepriklausomais šilumos gamintojais, kurie kūrens tik biokurą.

Todėl siūlome atlikti ekonominius skaičiavimus, kurie atsakytų į šiuos klausimus:

- ar akcinė bendrovė „Šiaulių energija“, dalį šilumos gamindama dujiniu kuru ir dalį šilumos gamindama biokuru, galės konkuruoti rinkoje su nepriklausomais šilumos gamintojais, kurie kūrens tik biokurą?

- ar galima rinkoje konkurencija tarp šilumos gamintojo, kuris dalį šilumos gamina kūrendamas dujinį kurą ir dalį šilumos gamina kūrendamas biokurą su nepriklausomais šilumos gamintojais, kurie šilumą gamins kūrendami tik biokurą?

- kokią dalį šilumos akcinė bendrovė „Šiaulių energija“ turi gaminti dujomis ir kokį kiekį turi gaminti kūrendama biokurą, kad vartotojų šilumos poreikį tenkintų jiems mažiausiomis sąnaudomis?

17. Šilumos ūkio įstatymo 8 str. 3 dalies nuostata aiškina, jog pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Siūlome Konceptijos projekte pateikti ekonominius skaičiavimus ir paaiškinti, kuris iš variantų geriausiai atitiktų Šilumos ūkio įstatymo 8 str. 3 dalies minėtą nuostatą ir užtikrintų ilgalaikes mažiausias šilumos kainas vartotojams:

1) jei dar vieną 10 MW galios arba du po 10 MW galios biokuro katilus (dėl pirmųjų dviejų po 10 MW galios biokuro katilų statybos jau yra priimtas Tarybos 2013-01-31 sprendimas) statytų akcinė bendrovė „Šiaulių energija“;

2) jei dar vieną 10 MW galios arba du po 10 MW galios biokuro katilus statytų nepriklausomas šilumos gamintojas;

3) jei dar vieno 10 MW galios arba dviejų po 10 MW galios biokuro katilų nestatytų nei akcinė bendrovė „Šiaulių energija“, nei nepriklausomas šilumos gamintojas.

Skaičiuojant ekonominę naudą, mūsų nuomone, reikėtų skaičiuoti bendrą akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ ir šilumos vartotojų gaunamą naudą.

1. Nytaitas Kabaika, Klyno g. 8-22, Šiauliai
2. Dijeta Bairamova, Radvilskio 106-6, Šiauliai
3. Aldona Lengvinienė, Dūkavskių 25, Šiauliai
4. Glėna Buiodytė, Klevų g. 44, Šiauliai

5. Bronia Rėkaitė Vengriškis, 68 Šiauliai Red
6. Stanislava Mikulėnienė Traka 8-312 Šiauliai Muz.
7. Jaunius Kulup. Vytavito 148-152 Šiauliai P
8. Birutė Rukšėnaitė, Gegužių p. 83-23, Šiauliai B Ruz
9. Laima Gikėnė Gardinų g. 33-7 Šiauliai Traka
10. Rolandas Mykolaitis Gegužių 29-31 Šiauliai Traka
11. Ona Naiklauskaitė K. Kovaiko 15-18 Šiauliai Naik
12. Giedrė Butkienė Dainų 104-6, Šiauliai Gras
13. Teodorė Narušėnė, Gegužių 50-6, Šiauliai Traka
14. Vygonas Narušėnas, Gegužių 50-6 Traka
15. Alvinas Nauseda Gegužių g. 4A, Šiauliai Traka